

[Lis Starcke]

Af redegørelsen fornemmer man, at regeringen har i sinde at sætte flere kurser i gang både af faglig og af sproglig art. Disse tiltag vil retsforbundet støtte.

De overvejelser og undersøgelser, som vi hører foregår i undervisningsministeriet, kan ikke også de snart blive fuldendte, så vi kan komme videre? De skulle gerne tilendebringes så snart som muligt.

Jeg skal gentage fra forespørgselsdebatten, at retsforbundet mener, at staten må finde udveje til at hjælpe de kommuner økonomisk, som har en stor flok fremmedsprogede elever. Det synes uretfærdigt, at nogle kommuner bebyrdes mere end andre; det må løses på en eller anden måde.

Der har været talt om udvidet tolkebistand ved lægebesøg. Jeg siger ligesom hr. Wilhjelm, at det er ikke alene ved lægebesøg, det behøves, men også på socialkontorerne, og det ville også være godt, om man amtsvis kunne have et kontor og dér have den virkelige tolkebistand, ikke alene en telefonisk tolkebistand, som ellers har været brugt.

Københavns lærere foreslår bl. a. også tolkebistand som et af midlerne til at nå ud til børnenes forældre, og det mener jeg også er et meget vigtigt punkt. Når vi prøver at få en integration, er det meget vigtigt, at indvandrerne selv er med til at komme med forslag om, hvordan dette bedst gøres.

Vi er glade for de ting, der nævnes om nedsættelse af elevantallet i modtageklasserne, modersmålstræning i børnehaveklasserne, inddragelse af udenlandske lærere og også at de skal bruges til andre funktioner. Vi synes, at det lyder, som om det er noget, vi vil støtte, men vi vil nu alligevel gerne høre lidt om, hvad det er, man vil bruge dem til.

Ligeledes hører vi, at bibliotekerne får mere og bedre litteratur på indvandrernes sprog, og at Danmarks Radio vil bringe flere udsendelser på de fire vigtigste sprog, dem, der tales af flest indvandrere. Også dette mener vi er rigtigt.

Regeringen overvejer endvidere at udarbejde nærmere retningslinjer for undervisning i dansk for voksne indvandrere, og vi er enige i, at vi så må sørge for at få kvinderne med til den undervisning. Og om de så skal undervises af kvinder, må vi jo gøre det, i alle tilfælde en overgang, så længe det er nødvendigt.

Redegørelsen omtaler, at med hensyn til denne danskundervisning for voksne er det meningen, at man vil prøve at få nærmere retningslinjer for omfanget, for strukturen og for indholdet, og det synes jeg lyder interessant. Det vil jeg også gerne vide mere om.

Vi foreslår, at det indholdsmæssige netop kunne bruges til at lære dem mere om det danske samfund og som instruktion i rent faglige ting. Så kunne der komme noget mere mening i sprogundervisningen, end der var i den sprogundervisning, vi fik som børn, hvor det var lidt mærkelige sætninger, vi ustandselig skulle oversætte, snart til den ene og snart til den anden side.

Jeg vil gerne lige udtale mig om valgretten. Her mener vi afgjort, at der skal gives kommunal og amtskommunal valgret efter 2 eller 3 år; det gør heller ikke os så meget, efter hvor lang tid det bliver. Vi mener derimod ikke, at man ifølge grundloven kan give valgret til folketinget; det kan først være, når folk har fået indfødsret, at det er muligt.

Vi mener, der skal sættes meget ind på oplysning, på samarbejde og på at styrke og også samarbejde med indvandrernes organisationer. De har nu arbejdet i en årrække og er blevet stærkere, og derfor er der nok mange ting, vi kunne lære gennem dem.

Endelig er vi i retsforbundet enige med ministeren, når han appellerer til indvandrerne om selv at deltage aktivt, selv at være interesseret i uddannelse og integration, og også når han siger, at den gæstevnlige integration af indvandrerne først og fremmest må ske på arbejdspladserne, i de forskellige private foreninger og rundt omkring i kommunerne, hvor man kommer nærmere på hinanden.

Jeg mener også, det er vigtigt, hvad der også har været omtalt i redegørelsen, at danskerne er åbne over for indvandrernes kulturværdier. Vi kunne måske godt trænge til nogen fornyelse herhjemme.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg skal gøre et par enkelte bemærkninger om det, der er blevet sagt først af hr. Bernhard Baunsgaard og senere af hr. Wilhjelm om formynderiskhed i planlægningen af kulturaktiviteter, hvor der blev peget på en ind-